

CHANGEMAKER

Yhdenvertaisuusohje

Hyväksytty Tiimin kokouksessa 3.11.2017

Tämä yhdenvertaisuusohje on laadittu, jotta kaikki Changemakerin arvot jakavat nuoret ja nuoret aikuiset, ominaisuuksistaan ja lähtökohdistaan riippumatta, voisivat osallistua verkoston toimintaan ja kokea olevansa kaikkien muiden kanssa yhdenvertaisia ja turvassa.

Yhdenvertaisuus ei ole pelkkä sana paperilla, eikä se ole vain työntekijöiden, tiimiläisten tai jonkun erillisen vastaavan asia. On meidän kaikkien vastuulla tehdä töitä sen eteen, että Changemakerin tapahtumat ja toiminta olisi mahdollisimman esteetöntä, kaikille avointa ja mukaan ottavaa. Nyt lukemasi asiakirjan tarkoitus on luoda käytäntöjä edistämään turvallisuutta, yhdenvertaisuutta ja yhteistä kunnioitusta ja ystävyyttä. Tämä ohje on pidetty tarkoituksella lyhyenä, jotta aktiivit jaksaisivat lukea ja sisäistää sen. Luethan siis sinäkin loppuun asti!

1. TAPAHTUMIIN KANNATTAA NIMETÄ YHDENVERTAISUUSVASTAAVA. Vastaava on henkilö, joka tarkkailee yhdenvertaisuuden toteutumista tapahtumissa ja jolle voi turvallisesti kertoa, jos kokee tulleen syrjityksi tai kaltoin kohdelluksi. On kuitenkin tärkeä muistaa, että **yhdenvertaisuus on kaikkien vastuulla**. Siksi pidemmissä tapahtumissa, erityisesti Changemaker-viikonlopussa sekä erityisesti paikallisryhmissä, **LUETAAN YHDESSÄ NÄMÄ YHDENVERTAISUUSOHJEET JA SOVITAAN NIIDEN NOUDATTAMISESTA.**

2. KAIKENLAINEN SYRJINTÄ JA KIUUSAAMINEN ON KIELLETTYÄ JA SIIHEN PUUTUTAAN HAVAITTAESSA VÄLITTÖMÄSTI. Kiusaamisen muotoja on monia, mutta siihen kuuluu ainakin naurunalaiseksi tekeminen, häirintä ja ulossulkeminen. Syrjintä tarkoittaa halventavaa tai vihamielistä kohtelua, joka perustuu johonkin henkilön ominaisuuteen, esimerkiksi vammaisuuteen, rotuun, sukupuoliseen tai seksuaaliseen identiteettiin tai uskontoon. **MUISTA, ETTÄ CHANGEMAKER ON SYRJINNÄSTÄ VAPAA ALUE.**

3. TARKASTA AINA TAPAHTUMAPAIKKOJEN JA -TILOJEN ESTEETTÖMYYS JA ILMOITA SIITÄ TAPAHTUMAN MARKKINOINNISSA. Esteettömyys tarkoittaa, että ympäristö palveluineen on esimerkiksi näkö-, kuulo- ja liikuntavammaisten ihmisten saavutettavissa ja käytettävissä. Käyttämästäsi tilasta vastaavan tahon tulisi osata kysyttäessä antaa tilan esteettömyystiedot. Jos teillä on valinnanvaraa, valitse mahdollisimman esteetön tila. Esteettömyyteen kuuluu myös ei-suomenkielisten mahdollisuus osallistua toimintaan.

4. OTA HUOMIOON SUKUPUOLI JA SEN MONINAISUUS. Toiminnassa voi olla mukana ihmisiä, jotka eivät ole miehiä tai naisia ja heidän kannaltaan on tärkeää, ettei tiloja ja toimintoja ole jaoteltu tiukasti kahden sukupuolen mukaan. Toisille päinvastoin on tärkeää, että esimerkiksi nukkuma- ja pesutiloissa ei kohtaa muita kuin oman sukupuolen edustajia. Molemmat on otettava huomioon esimerkiksi intiimejä tiloja jakaessa. **WC:t on yleensä järkevintä merkitä sekakäyttöön ja saunavuorot voi jakaa esim. mallilla naiset–sekavuoro–miehet. Nukkumapaikoista osa kannattaa varata vain naisille tai vain miehille tarkoitetuiksi ja**

osa pitää sekakäytössä. Ota huomioon tilojen asettamat rajoitteet ja osallistujien tarpeet ja harkitse tapauskohtaisesti.

5. PITEMMISSÄ TAPAHTUMISSA VARAA ERIKSEEN HILJAINEN TILA, JOHON KUKA TAHANSA SAA VETÄYTYÄ OMAAN RAUHAAN, JOS KOKEE TARVETTA.

6. HYÖDYNNÄ SISÄLTÖVAROITUKSIA, JOS NIILLE ON TARVETTA. Sisältövaroituksia käytetään erityisesti, kun tiedetään etukäteen, että tapahtumassa käsitellään rankkoja, mahdollisesti traumaattisia kokemuksia laukaisevia aiheita esimerkiksi jonkun kertomana tai elokuvan välityksellä. Changemakerin toiminnassa tällaisia aiheita voivat olla esimerkiksi pakolaisten rankat kokemukset, rasismi ja väkivalta, mutta myös monet muut aiheet. Sisältövaroituksen tarkoitus on antaa osallistujille mahdollisuus välttää ahdistava tilanne ja halutessaan vaikkapa poistua paikalta.

7. RAHAN JA SEN PUUTTEEN EI PIDÄ KOSKAAN OLLA ESTE TOIMINTAAN OSALLISTUMISELLE.

Changemaker korvaa jäsenilleen matkakulut valtakunnallisiin tapahtumiinsa, varmista siis, että osallistujat ovat tietoisia tästä. Kulukorvauksista on aina myös mahdollista neuvotella toimiston kanssa tarpeen vaatiessa.

8. VARMISTA TASA-ARVOINEN TIEDONSAANTI JA HUOMIOI UUDET JA NUORET JÄSENET. Changemakerin toiminnassa on paljon nuoria, joille tämä voi olla ensimmäinen vaikuttamiskokemus ja järjestömme kautta opetellaan sekä kehityskysymyksiä, että järjestötoiminnan perusteita. Älä oleta, että asiat jotka ovat itsestäänselvyksiä sinulle, ovat sitä kaikille. Erityisesti yhteisiä päätöksiä tehtäessä, mutta muulloinkin, on tärkeää varmistaa keskeisten asioiden olevan kaikille selviä. Älä myöskään koskaan väheksy tai pilkkaa kenenkään tietämättömyyttä, vaan selvennä, auta ja kohtele myös nuorimpia jäseniä kunnioittavasti.

9. USKONNOLLISEN OHJELMAN RINNALLA ON HYVÄ JÄRJESTÄÄ VAIHTOEHTOINEN OHJELMA, JOTTA OSALLISTUJAT VOIVAT AIDOSTI VALITA.

10. TIEDOTETTAESSA TAPAHTUMASTA, ILMOITA KENEEN VOI OLLA YHTEYDESSÄ ERITYISJÄRJESTELYISTÄ. TAPAHTUMAN JÄLKEEN ANNA MAHDOLLISUUS JÄTTÄÄ ANONYYMIA PALAUTETTA.

11. KUNNIOITA ERILAISUUTTA myös tavoilla, joita tähän ohjeeseen ei ole keksitty listata. Jos näet jonkun seisovan muiden istuessa, anna hänen. Älä naljaile kirjoitusvirheistä. Älä painosta uskonnottomia mukaan hartauteen äläkä jäkätä uskossa oleville Raamatun epätieteellisyydestä. Listaam yhdenvertaisuuden hyvistä käytännöistä on aina lisättävää ja sen täydentäminen on meidän jokaisen yhteinen ja henkilökohtainen tehtävä.